

Egy [] centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona. Félévre 8 frt. „ 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adának vissza.

Közjogi szempontok.

I.

Polónyi Géza arra figyelmeztette a kormányt, hogy a házassági jogról szóló javaslat megbotlyogtatja hazánkban a trónöröklés rendjét. Ez a figyelmeztetés szeptember óta a kormány fejébe, mely a trónöröklés rendjének bagatelle kérdéséig ezideig teljes önértékeléssel ellátott, de az ország elkötelezett kompromisszumra és kompromisszumra.

Legutóbbosabb lett volna a kérdés, hogy elöl merőben kitérni. De hát ez a jó szándék nem sikerült. Mert a reform új állapotot teremt; külön házassági jog lesz Magyarországon, külön Ausztriában. A külön jogelvetek szerint különböző mérték alá esik ott is, itt is a házasságok érvényessége, s ezzel együtt a gyermekek törvényessége. Miután pedig a koronára csak törvényes született tarthat igényt, ennél fogva — ha már fölvetik — még sem lehet felelet nélkül hagyni azt a kérdést, hogy a trónöröklés származásának törvényessége minő direktiva szerint döntendő el?

Hosszas kontempláció és konzideráció után a kormány kegyes volt nyilatkozatot adni. Ugy a miként az egy rögtönzött javaslatból, a kormány szóbeli nyilatkozatot adott, hogy viselhesse homlokán ez is a rögtönzés bélyegét. Ezen nyilatkozat felvett az igazságügyi bizottság jelentésébe, de nem cikkezett be a javaslatba. Minek is? Hiszen csak arról van szó, hogy ki lehessen és ki ne lehessen Magyarország apostoli királya és Ausztria császára? Ilyen alárendelt jelentőségű kérdéssel nem szokott egy igaz demokráta hosszasan bibelődni.

Minek is ez a becikkelyezés? A kormánypárt így is megszavazza. Vagyis megszavaz egy javaslatot, melynek a trónöröklés rendjét érintő részletei, ha nem is ismeretlenek, de szabatosan formulázva és beiktatva nincsenek. A végleges megoldás nem felel meg a kormányzatnak. Régi dolog, hogy minden miniszter bölcs, minden tudó és csalhatatlan. Mindig úgy van az jól, a hogy a miniszter akarja. Most csak annyit akar, hogy a ház fogadjon el egy szóbeli nyilatkozatot törvényjavaslat gyanánt. Hogy ne fogadják ezt el? Sőt én azt mondom, hogy hálás köszönetet kell a kormánynak ezért a különös kegyért szavazni. Hiszen mi sem könnyebb, mint szavazni. Utóvégre a kormány azt is megtehette volna, hogy egyáltalán ne nyilatkozzék, s blinde követelje meg a szavazást egy ezután történendő nyilatkozatra. Visszautasítani ezt a követelést sem lehetett volna. Ennél fogva hálát érdemel a kormány, hogy ezáltal a kisebb megalázódást kívánja.

A szóbeli nyilatkozat pedig ebből áll: Az uralkodó ház tagjainak Ausztriában kötött házassága tekintésük Magyarországon is érvényesnek, és viszont a nálunk kötött házasságok, legyenek Ausztriában is érvényesek.

Ugy-e ez plausibilis?

Ez a mód könnyűszerrel oldja meg a kérdést. Könnyűszerrel és — könnyűvérrrel. Mert ennek a botnak két vége van, s mind a kettővel Magyarországot üti. A megoldásnak ez a módja belejátszik hazánk közjogi életébe.

Az osztrák törvény, legyen nálunk is törvény; a mi törvényünk legyen Ausztriában is törvény. Gondolom, ezt jelenti ama nyilatkozat. Ha nem ezt jelenti: czáfolatot kérek.

Nos, miért találjuk mi sérelmesnek hazánk független államiságára nézve a közönséget? Azért mivel megkötik kezünket, lábunkat. Azért, mivel igen fontos érdekeinket csak Ausztria hozzájárulásával elégíthetjük ki. Azért mivel Ausztriának a hozzájárulási joga csorbitja Magyarországot szuverenitását. Azért, mivel önrendelkezésünk irányába és mérték-

ke bénítva van. Azért, mivel mozgási szabadságunk nem akkora, mint mozgási képességünk.

Mi által nyernek az általunk kárhoztatott közönségek alkotmányos kereteket? Felelet: a törvények által. Milyen törvények által? Felelet: Ausztriának olyan törvényei által, melyek minket is köteleznek, és hazánk olyan törvényei által, melyek Ausztriát is kötelezik. Minden olyan törvény tehát, melynek ereje Ausztriából áthat hozzánk, és tőlünk áthat Ausztriába: közönséges törvény, mely kitér egy darabot az államhatalom sziklájából.

Mit jelent ilyenformán az a plausibilis megoldás? Mit jelent az hogy Ausztria törvényei, egy oly nagy jelentőségű vonatkozásban, minő a trónöröklési rend kérdése, hazánkban is érvényesül birjanak?

Uj közönséget jelent az, és semmi más.

Már most, nekem azt, hogy a kötelező polgári házasság pártunk programjának léte alapját képezné, soha senki sem tudja bebizonyítani: de én azt minden időben könnyen tudom bizonyítani, hogy pártprogramunknak fundamentuma az, hogy köztünk és Ausztria között — a fejedelem személyén kívül — más jogközösség ne legyen.

Bartha Miklós.

Erdélyrészi lovaregylet.

Hazarésztünkben a nemesvéri lovak tenyésztése az előtt hosszú időn át nemcsak kedvelt passzió volt, hanem jelentékeny jövedelmet is hajtott az okos tenyésztőknek. Nagyszámu ménesek szágudottak a dúz legelőjü mezők.

Akkor a ló volt a közlekedési eszközök egyedüli gyors mozgatója s a ki utra kelt, abban az időben is szeretett gyorsan haladni.

Ámde a hosszú és gyors utazást csak a nagy tudóval, aczels lábakkal és szilárd izomzatú bíró lovaktól lehetett megkövetelni, azon kívül nyereg alá való lovakkal szemben sem volt és nem is lehetett kevesebb az igény. És hazarésztünk lótenyésztői nagy szakértelmekkel, mind ezen czéloknak kitűnően megfelelő lovakat állítottak elő, úgy, hogy az erdélyi lónak, hazánk határain túl is, messze földön híre volt s a vevők nagy árakat fizettek érte.

A tenyésztők „lovaregylet” cím alatt tömörültek, hogy így egyesült erővel a lótenyésztés ügye még nagyobb lendületet nyerhessen és a tűzvérvű paripák képességét a kolozsvári gyepen sok sikeres versenyen próbálták ki s az itt nyert okulás szolgált irányadónak a tenyésztés tovább fejlesztésére.

Később azonban a tagosítás terjedése — s azzal együtt a változott gazdasági rendszer, — a gabona termelés fokozása, valamint a vasutak szaporodása folytán, a lótenyésztés sokat veszített jelentőségéből. Belföldön a lovak használata szűkebb térré szorult s a külföldi kereslet is csökkent a használati lovak iránt, a mely körülmények ezek számbeli apasztását vonták maguk után, úgy, hogy a lótenyésztés megszűnt a jövedelem előbbi nagy forrása lenni.

Igy azután a volt lovaregylet is megszűnt s az egész tenyésztési ág iránt kevesebb-kevesebb érdeklődés nyilvánult és néhány éven át hazarésztünk lótenyésztése — sajnos — sokat hanyatlott.

De akadtak ismét lelkes férfiak, a kik ismerve hazarésztünk lótenyésztésének nagy jelentőségét, ennek ügyét kezükbe vették és előbb az erdélyi gazdasági egyesület állatkiállítási szakosztályát megalakítva, az ezáltal évente Kolozsvárt rendezni szokott tenyésztési állatkiállításokon adott sok és nagy jutalom díjakkal serkentették ver-

senyre és nagyobb sikerek elérésére a tenyésztőket. Pár év előtt pedig az erdélyrészi falva-vadász társulat megalakításával, lótenyésztésünk ügye újból önállóan is felszínre került és az ezáltal Zsukon rendezni szokott vadászatok és lóversenyek ismét alkalomul szolgálnak lovaink képességének kipróbálására és ennek a verseny után való tovább fejlesztésére.

Azonban a zsuki versenyek és vadászatok nem szolgálhatnak a lótenyésztésnek minden irányu céljaira rugóul, miért is néhány lelkes főúr, névszerint: Gróf Bánffy György, gróf Kornis Victor, báró Wesselényi Miklós, gróf Teleki László, báró Jósika Gábor, báró Wesselényi Béla és báró Bánffy Ernő mozgalmat indítottak egy erdélyrészi lovar egyesület alakítása — és így a régi lovar-egyletnek halottaiból újból életre hívása érdekében, a mely, ha — a mint hisszük — létre jön, hivatva leendő a lótenyésztés ügyét minden irányu istápolásban részesíteni.

Ez ügyben e hó 9-én lesz nagy gyűlés és teljes reménnyel nézünk ennek sikere elé.

Ugy a megindított mozgalmat, mint a rövid időn életre kelendő új lovar egyesületet, a legmelegebben üdvözljük, mint lótenyésztésünk teljes felvirágoztatásának újabb tényezőjét és felhívjuk erre az érdekelteket és érdeklődőket körök teljes figyelmét, érdeklődését és buzgólkodását, hogy az új egyesület, mint nemes céljának és hivatásának megfelelő erős társadalmi alkotás jöjjön létre.

Ha ezen új lovar egyesület létesül, hazarésztünk lótenyésztésének ügye oly sok oldalú támogatást nyer, hogy annak teljes felvirágoztatása iránt biztos reményünk lehet.

Ezen ügy által maga Kolozsvár városa is első helyen érdekelve van, mert — miként értesültünk, az a szándék, hogy a lóversenyek, ezen évvel kezdve, ismét Kolozsvárt tartassanak meg, ami a városra nézve, kivált anyagi tekintetben, nem csekély fontossággal bír s épen ezért ennek részéről is megillető támogatást érdemel. Nem kétkedünk hogy ezt meg is nyerendi.

A megindított mozgalmat ismételten melegen üdvözlve, szívből kívánjuk, hogy azt teljes siker koronázza.

Sz. Szakáts Péter.

Az Aranyos nagy lapálya.

II.

Budapest, február hó.

Minden folyóvíz, még ha szemmel láthatólag tiszta is, tartalmaz magában feloldva vagy lebegtetve olyan alkatrészeket, melyek a növények számára kiváló tápanyagul szolgálnak. Ezen oldott, vagy lebegtetett alkatrészek képezik a folyó trágyázó erejét. Természetes, hogy minél zavarosabb a víz általában annál nagyobb a trágya hatása. Ezért van, hogy a tavaszi és őszi esők folytán keletkező iszapos vizek legkedvezőbbek a talaj javítására.

Minden folyó tehát ingyen kínál egy kincset, mely minden arannyal többet ér s melyet kellő szakértelemmel sokszor nem is nagy fáradsággal kiváló hasznukra fordíthatunk.

Jóformán maga a folyó megmutatja, hogy vizét miként kell a talaj megjavítására céljából felhasználni.

Sokszor látjuk, hogy mikor erős áradások alkalmával a folyó túlhatja partjait s elönti a térséget, a rombolás és pusztulás után, ha a víz visszahúzó medrébe, annál duzsabban fejlődik a növényzet s a termés sokszorta gazdagabb lesz. E jelenséget nem is lehet megmagyarázni, mert a víz az ő trágyázó erejével megnövelte a föld termő képességét.

Már most a földnek ezt a megöntözését, melyet az árvizek rendszertelenül és kárral kapcsolatban végeznek, képesek vagyunk egész tervszerűleg, a mi céljainknak megfelelően, minden veszély és kár nélkül is eszközölni.

E célra szolgálnak azon munkálatok, melyek a rétvízvezetés nevezete alatt ismeretesek.

E munkálatok lényege abban van, hogy egy csatorna segítségével a folyó magasan fekvő pontjain kivesszük az iszapos vizet, elvezetjük az öntendő területre, ott árkok segítségével szétosztjuk az előre elkészített táblákra s mikor aztán a víz visszajut a megtisztult, ismét visszavezetjük a folyóba.

Természetes, hogy e műveletek csak akkor gazdaságosok nagyon, — ha a folyónak kellő esése van; ha a folyóból a vizet nem kell gépek segítségével kiemelni s öntözés után nem kell a megtisztult vizet ismét valamely különös készülékkel a folyóba vissza vinni; szóval, ha mintegy magától folyhat ki a víz a földekre s magától mehet felhasználás után vissza a folyóba.

Ilyen kedvező a helyzet az Aranyos sikságán is.

A várfalvi hídnaál a folyó medre olyan magasan van, hogy a sikság legnagyobb része alacsonyabb nála.

Mármost ha e hídnaál egy alkalmas csatorna segítségével az Aranyos vizét kivételezzük, e vízzel az egész sikságot meg lehet öntözni.

Azok a mérések, melyeket a volt közmunka és közlekedési minisztérium még a 80-as évek elején végre hajtott az Aranyos mentén, igazolják, hogy egy ily munkálat sikerre vezetne.

Még csak kevéssel kelleme pótolni e műszaki felvételeket, hogy az egész vidékre kiterjedő öntözési tervet elkészíthető legyen.

Azonban, hogy egy ily öntöző csatorna létesüljön, ahhoz nemcsak műszaki számítások, terv, költségvetés szükséges, hanem első sorban a birtokosok óhaja és tehetsége a tervek megvalósítására.

Igaz, hogy az öntözési berendezés megvalósítása költséges, kataszteri holdanként 50—100 frtba is bele kerül, de a haszon, mely belőle származik, óriási. Sokszor megessik, hogy a föld eredeti értékének 3—4 szeresével fog többet érni az öntözési berendezés után.

Ha a birtokosság egyszer elhatározza, hogy az öntözést létesíti, könnyen legyőzhető azok a nehézségek, melyek a birtokok szétaraboltságából és a költségek előteremtéséből folynak.

A vízjogi törvény meghatározta a módokat, melyek szerint a birtokosok társulattá alakulhatnak a közös talajjavítási cél elérésére s a kisebbbbségben levő ellenzői a munkálatnak e törvény értelmében kényszeríthetők a költségek hazon arány szerinti viselésére.

A mi pedig a költségek előteremtését illeti, erre nézve nagy előny az a segítség, melyet a földhitelezés intézet nyújt a birtokosoknak talajjavítási céljaira. A talajjavítási hitel 4 százalékos kamat és háromnegyed százalékos törlesztés mellett vehető igénybe és semmi nehézség nem áll útjában annak, hogy a társulattá alakult birtokosok talajjavítás céljaira a pénzt meg ne kapják.

De a költségeknek, a föld szétaraboltságánál sokkal nagyobb baj a közöny, melyet a lakosság minden ilyen munkálat iránt visel.

Részint azért, mert hazánkban kevéssé ismert az öntözés, részint, mert minden új dolog idegen szerű a nagy közönség előtt: nem mutatkozik elég kedv e hatalmas talajjavítás megvalósítására.

Vajha e rövid czikk, melynek csak az volt célja, hogy az Aranyos menti birtokosok figyelmét kedvező helyzetükre felhívja, tenne bárcsak egy parányi szolgálatot is a rétvízvezetés ügyének.

erdélyi oláhokkal okvetlenül ki kell egyezni a magyaroknak, különben az oláhok az oroszokkal fognak tartani.

Lord Fitzmaurice állításai az angol kormánypártban sok hívrre találtak, azért Gladstone és Roseberry megbízták egy előkelő publicistát, hogy nagy angol lap kipróbált tudósítóját, hogy utazza be Erdélyt és Oláhországot és tapasztalatai alapján értesítse az angol kormányt arról, hogy mily összefüggésben áll az erdélyi oláh kérdés a hármas szövetséggel és esetleg az oláhok magatartásával egy orosz támadás esetében.

Az angol publicista híven teljesítette feladatát, elment Kolozsvárra, Balázsfalvára, Nagy-Szebenbe, beutazta Erdély minden zerge-zugát, volt a Székelyföldön is; heteket tartózkodott Bukarestben s még Besszarabiában is járt.

Mindenütt érintkezett a különböző pártok vezetőivel, az arisztokráciával, a polgársággal, a földmivelőkkel; meghallgatott mindenkit, egy a méréseket oláhokat, mint az irredentistákat, érintkezett a mőcsokkal, székelikkel és szászokkal.

Azután pedig Londonba utazott s még mielőtt Gladstone Biarritzba ment volna, felkereste az öreg urat s neki előadta tapasztalatainak eredményét.

Az angol publicista régi jó ismerősöm lévén, még mielőtt Londonból utra kelt keletfelé, tudatta velem utazásának célját s megígérte nekem, hogy Londonba visszatérve elmondja, miként oldotta meg feladatát.

Mihelyt megtudtam, hogy a misszionárius publicista Londonba érkezett, rögtön felkerestem őt. Ime röviden összefoglalva a jelentést, melyet utjáról a nyilvánosságra szánt:

— Két dologról győződtem meg — mondá nekem — az angol, először, hogy az erdélyi oláhok a kiállítások területén lehetetlen és hogy a statu quo Erdélyben kevésbé veszélyes a hármas szövetségre nézve, mint volna az első lépés a kiegyezésre a magyarok és oláhok közt, tudniillik Erdély önállósága egy erdélyi tartománygyűléssel, mint ez például Horvátországban már megvan.

A méréseket oláhok, a kiknek Mocsonyi a vezérük, (egy gazdag magyar gavalé, a ki a magyar mágánásokkal rokonságban van), azt követelik mint sine qua non a kiegyezésre; azonban az oláh nép a Mocsonyi-pártban nem bízik s azt csak faltrónok akarja felhasználni.

Az oláh nép igazi vezetői az ugynevezett irredentisták, a kik egy Dákó-Románia alakulását óhajtják és arra asprálnak, hogy az oláhok lakta országok, a hol az oláhok többségben vannak, az oláh királysággal egyesüljenek.

Ennek következtében a kiegyezést az oláhok és magyarok közt lehetetlennek tartom és egyszerűsége a méréseket oláhok kivánságának teljesítését, tudniillik Erdély önállóságát, a hármas szövetségre nézve nem csak nem óhajthatom, de sőt az önállóságot az oroszok ellen való védelemre nézve veszélyesnek tartom.

Amely perczben Erdély önálló tartományává válna, egy új kérdés támadna Erdélyben, mely a kis ország nyugalmára nézve sokkal veszélyesebb volna, mint az oláh kérdés.

Ez az új kérdés a székely kérdés lenne.

Ez a vitéz kis magyar faj, amely ön védelmi harcában (1848—49.) bámulatba ejtette Európát, nem tűné az oláh szupremáciát Erdélyben, hanem a hegyekről elöntené a térséget s Erdély egy véres polgárháború helyévé válna.

A magyar kormány kénytelen volna fegyveres kézzel helyreállítani a rendet s megvédelmezni az oláhok területét; leverhetné a székelyeket, de mindig hadseregnek kellene Erdélyt megszállva tartani, hogy egy új polgárháború kitörését lehetetlenné tegye.

Hogy ilyen állapot az oroszok ellen való védelemre nem volna előnyös, azt nem szükséges bővebben magyarázni.

Ez volt az angol publicista jelentésének lényege; később aztán megtudtam, hogy Gladstone az angol publicista jelentését elküldte Lord Edmond Fitzmaurice-nak, és csak ennyit írt rá:

„A hármas szövetségre nézve legjobb ha Erdélyben fenmarad a status quo.”

Oláh kérdés — Angliában.

Gladstone és Roseberry angol külügy-miniszter tisztába akartak jönni a felől, hogy voltaképpen miben áll az erdélyi oláh kérdés, melyről Lord Edmond Fitzmaurice (volt külügyi államtitkár s jelenleg az angol parlament nagyképűtő tagja) azt állítja, hogy ez az erdélyi oláh kérdés a hármas szövetség Achilles-sarka.

Lord Fitzmaurice a francia-orosz szövetség egészen elármított, elanysira, hogy az orosz támadást a Balkán-félszigeten elkerülhetetlennek tartja és azt állítja, hogy az

Felhívás

a magyar közönséghez!

Ezredéves orsz. kiállításunk sikere érdekében kérjük a nemzet minden számottevő tényezőjének támogatását. E kiállítás nem egyszerű tárlatnak, látványosságoknak van terelve, mert a magyar nemzet ezer éves múltjának képezi beszámolóját s ez a beszámoló nem lehet másolata az ugynevezett múltványos kiállításoknak, melyeknek egész sorozata követte egymást az utolsó évtizedben.

Kell, hogy ez alkalommal kulturánknak méltó hely jelöltsék ki Európa művelődés történetében, kell, hogy bemutassuk iparunkat, művészetünket, közgazdaságunkat a maga egész teljességében, minden számított tényezőjével egyetemben, kell, hogy most megmutassuk Európa nemzetének, hogy az államalkotó magyar nemzet ereiben pezsgő egészséges vér kering.

A nemes versengés megindult ország-szerte. A vagyonos iparos a ki áldozatokra képes, ott lesz teljesebb és munkája javával; de ott lesz a kevésbé tehető, jeles iparos is, mert a nemzeti munkának ő is lelkes tényezője és ámbár áldozatokat kell hoznia, nem maradhat el, mert elmaradásával nem volna teljes, nem volna hűség a magyar kultúra bemutatott képe.

És e helyen appellálunk a nemes magyar középosztályra a lelkes közönségre.

Nem olyan áldozatokról van szó, melyek a társadalmat nem illetik. Kérjük, hogy szükségleteinek fedezésével a kiállítás előtti évből legyen némi figyelemmel a közel környeztetben lakó jelesebb magyar iparosokra, kérjük, hogy rendeljen olyan tárgyakat, a melyeket az illető iparos az alkalomhoz méltó figyelemmel készítsen el és a nemzeti kiállításra felküldvén, vele mű és kézműiparunk magas színvonalát bemutathassa.

Az áldozat valóban olyan csekély, hogy minden hazafinak meg kellene azt hoznia. Egy-egy luxus-butondarab, egy műipari czikk, minden művelt család szalonjának elkél a kiállítás nélkül is kereslet tárgyát képezi; annál inkább hisszük hát most, mikor a leg-nemesebb ügy támogatásáról van szó, hogy a magyar középosztály sietni fog megrendelésével, a jeles, de kevésbé tehető iparos-ság segítségére s megmenti őt attól, hogy ambíciójának tárgyát, munkája javát, esetleg figyelmét ki ne hagyja a kiállításokat csak futólag áttekintő közönség.

Főurainkat, főpapságunkat, nagybirtokosainkat bár ne kellene külön felhívni ez alkalomra. Nekik adatott meg első sorban, hogy Mezőgazdasági legyenek az iparnak s az ő bőkezű pártfogásuk tehetné lehetővé, hogy iparunkat bemutathassuk azon magas színvonalon, a melyre a kiállítás műiparát is emelte a Mezőgazdasági támogatása.

Ma még hosszú idő van a kiállításig s ez a kérelem, még korainak tekinthetik sokak előtt. De, hogy megteszteltük már most, annak különös oka, hogy egyrészt iparoságunkat figyelmeztessük, hogy a nemes magyar társadalomban segélyt fog találni, — másrészt, hogy ideje legyen munkája versenyképességéről, jelenségéről és jó izléséről meggyőzni azt a társadalmat, melytől támogatást vár.

Szóval az iparosnak lesz ideje keresni a megrendelő tetszését s a megrendelőnek van alkalma kiszemelni azt az iparost a kit támogatásra méltónak talál.

Mi bizzunk a magyar iparban és a magyar társadalomban egyaránt.

E bizalommal vagyunk hazafias tisztelettel. Budapest, 1894. január végén.

Az „Iparosok kiállítási nagybizottsága” megbízásából:

megyeri Krausz Lajos elnök
Thék Endre alelnök
ifj. pákai Köster Fülöp alelnök.

Utazás keletre.

A ki olcsón és kényelmesen akarja megtekinteni keletet, az el ne mulassza résztvenni a Proper János n.-várdi igazgató tanár által a jövő hóban rendezendő keleti utazásban.

Az utazás programja a következő:
1894. március 19-én hétfőn: reggel 8 órakor indulás Budapestől (déli vasút: Buda, krisztina városi pályaudvar) különvonattal. Székesfehérvár érintése után utazás a Balaton tó mentén. Délután 2 órakor ebéd Pragerhofban. Esti 7 órakor érkezés Laibachba; 1 órai időzés. Esteből. Éjjel 11 órakor érkezés Triestbe. Elszállásolás a gőzhajón.

1894. március 20. kedden: időzés Triestben. Kirándulás Miramare-ba. Délben érkezés a hotel de la Ville ban. Délután a város megtekintése. 7 órakor esteből az Osteria alla buona via olasz vendéglőben. Hajóra szállás. Esti 9 órakor indulás a tengeri útra.

1894. március 21. szerdán: reggel 8-9 között érkezés Zarába a Porta Marinán át megtekintése a Piazza dei Signori, Piazza delle Erbe, Buovo d'Antona, i cinque Pozzi, Calle larga; a székesegyháznak, S. Maria zárdának stb. Látogatás Guiramo di Luxardo szesz- és likörgyárában. Esti 9 órákor hajóra szállás, tovább utazás.

1894. márc. 22. nagyszombat: Dél-élelt érkezés a kattari öbölbe. Hajózás a esodás alkotás öbölben, az öböl egyes pontjainak megtekintése. Délután a vadregényesen fekvő városban időzés. Este tovább utazás.

1894. március 23. nagypénteken: Dél-élelt érkezés Korfu-szigetre. Seta városban, az Esplanadon. Via Marinán át a sziget egyéb helyeire megtekintés Kardakio öbölnek, Erzsébet magyar királynő „Achilleion” nevű remek villájának. 10 órai időzés után tovább utazás egész éjjel és.

1894. március 24. nagyszombaton: Patrassz érintése s ugyanott 4 órai időzés után behajózás a korynthi öbölbe, áthajózás a leg-újabbban megnyitott korynthi csatornára. Este 6 órakor a feltámadás ünnepe a hajón.

1894. március 25. húsvétvasárnap hajnalán érkezés Pyraeusz-ba, a görög főváros, Athén, előkikötőjébe. Innét reggel 7 órakor különvonattal érkezés Athénbe. Ünneplés fogadtatás. A görög főváros és ókori műemlékeinek megtekintése. Tisztelegés az osztrák-magyar követnél. Látogatás a Schliemann házban. Este diszvacsor. Éjjel 12 órakor különvonattal visszautazás Pyraeusz-ba. Hajnalban tovább utazás.

1894. márc. 26. hétfő, húsvét második napján, továbbá 27. kedden, utazás az Égei tengeren, Dardanellákon, Márványtengeren át és.

1894. márc. 28. esti 6 órakor behajózás Aranyaszarba, érkezés a mohamedáni világi fővárosban Konstantinápolyba. Az estben, ha a hajó a kikötőben közel a parthoz horgonyozhat s hiddal a parthoz köthető lesz, az utazó társaság megtartja a hajón szállást; ellenkező esetben a rendező igazgatóság a legelőkelőbb szállodákban gondoskodik fog az elszállásolásról, mi a megérkezés után azonnal megtörténik.

Megérkezés után séta a városban, este 8 órakor esteből a Grand Hotel Budapest éttermeiben.

1894. március 29-én csütörtökön Galata külváros megtekintése; látogatás a Szerájban, megtekintése Ajah-Szofia, Ahmedieh, és Szuleimanieh dszámiknak, tisztelegés az osztrák-magyar nagykövetségnél. Kirándulás az Arany szarv mentén Kuitabiába, az európai édes vizekhez.

1894. március 30. pénteken: a szultán mecsetbe vonulás, szelamlík, nézzük végig. Megjelenünk a tángolós s Skutariában az ifvöltő dervisek pénteki ájtatoságán. Délután

csónakokon kirándulás az ázsiai édes vizekhez, hol a mohamedán főváros előkelőségei, a leggazdagabb török férfiak és nők tarka tömege végzi séleit.

1894. április 1. szombaton látogatás a bazárban, a Jeni-dzsami udvara mellett fekvő egyiptomi fűszeres bazárokon kezdve s folytatva az uzunesarszin (hosszu bazár) Bezetanon (őzer bazár) végéig; felhasználva egyszersmind az alkalmat a nagy bazár bejáratánál fekvő Mahmud pasa török fürdőben ádültést szerez a társaság. Délután séta Perabon (Grande rue de Pera) Taxin (vízvezeték) stb. 5 órakor hajóra szállás, áthajózás a Boszporuszon; érintés Dolmabahadzskus az ázsiai partokon Riva, Jamburum, Filburum, Kalinda (édes vizek völgye), Kandiliának. Bucsú a török fővárostól; az est óráiban kihajózás a Fekete tengerre.

1894. április 2. vasárnapon utazás, a Fekete-tengeren

1894. április 3. hétfőn Szuline kikötő érintésével a behajózás a Dunatorkolat fő-ágába.

1894. április 4. kedden, érkezés Galaczra; 6 órai időzés, a város és kikötő megtekintése, tovább utazás Braziliáig érkezés délután 4 órakor. Bucsú a hajótól. Esti 6 órakor felszállás az oláh vasútra.

1894. április 5. szerdán reggel érkezés Predealba, 11 órakor Brassóba. Elszállásolás; Este felolvasás, közös vacsora. Pihenés.

1894. április 6. csütörtökön. Reggel 6 órakor indulás külön vonattal érkezés délután 3 órakor Kolozsvárra.

A tengeri utazás tartama alatt naponként tanulságos felolvasás az utazásban résztvevők részére. Utközben, valamint egyes átlomás helyeken tudományos megfigyelések eszközölése, a tenger vízföldi változásainak mélységének mérése, fűnekél próbák kiemelése, fényképezési felvételek.

A tengeri utazás kényelme és biztonsága czéljából a rendező igazgatóság a Triestben székelő osztrák Lloyd tengeri gőzhajózási társaságtól első osztályú külön hajót bérel, melyen más mint a kirándulásban résztvevő tanulók s az utazásban résztvevő urak és hölgyek, — nem utazhatik a mely villamos világítással, külön ét-társalgó, hölgy- és zongora-teremmel van berendezve.

A mennyiben a szárazföldi utazást külön vonattal végzi a társaság, osztálykülönbség nincs és lehető kényelemben történik az utazás. Gondja lesz az igazgatóság-nak, hogy folyosóval ellátott, új szerkezettől és elegendő számú kocsit bocsássanak az illető vasúti társaságok rendelkezésére és a megállapított utiterv szerint lehetőleg nap-pali órákban történjenek az utazás.

Előző évek tapasztalásai nyomán a rendező igazgatóság tisztességes egyéneknek alkalmat kíván nyújtani, hogy ezen valóban esoda szép, tanulságos és nagyszabású utat a legelőkelőbb árban élvezhessék.

Az utazásban résztvevő urak és hölgyek összes költségei beleértve a vasúti és hajózási díjakat, az elszállásolást és teljes ellátást költségeit. Athénben, úgy mint Konstantinápolyban a nélkülözhetetlen kalauzok (dragoman) fizetését összesen 270 forintban állapították meg.

Az alájegyzés a teljes 270 forintnyi összeg befizetését kötelezővé teszi még azon esetre is, ha az illető jelentkező a körutazásban részt nem venne, vagy nem vehetne.

Egy hasznos könyv.

A gazdalkodás és a kertészet kedvelők figyelmét egy hasznos munkára hívjuk fel, melyet Kócsi Andor kir. alügyész ad ki, mint boldogult édes atyjának: Kócsi Károly ref. főgimnaziumi tanárnak munkáját. A sok szakértelemmel írott munka előfizetési felhívása így hangzik:

igérem, hogy követni fogom azt, ha tudom. Megigérem elboldondítani, vagy mi?

— Oh te ühnt liba! Hiába próbálnád, mert nem hiszem, hogy képes volnál rá. Én azt képelem, hogy neki fogalma sincs róla hogy a csapodárkodás mit jelent — és azt gondolom, hogy egy kissé bátorlalan: és az nem járja, hogy olyan léhaságokat kezdj előt te beszélni a milyennek kedvezőjeid a Bellamy leányokat szoktad mulattatni, — moná Trix, visszatérőként a Jankóra tett sértő megjegyzése.

— Bátorlalan? — viszonozz Oszkár elnézőleg. Ez olyan tulajdonság, amit várni lehetett tőle; és még ügyetlenségem nem fáj, addig nem gondolom, hogy az benne kifogásolható volna.

Az én nézetem szerint, a modern fiatal nők az ellenkező irányban vésenek. Oszkár, az ő indolens és közönyös modorában nagyon kényes izlésű volt, és komolyan értéke azt amit mondott.

— Még a Bellamy leányok is? — kérde Trix gonoszul nevetve; ő a Bellamy leányok iránt különös ellenszenvet érzett.

— Vigye az ördög a Bellamy leányokat! — kiáltá Oszkár.

— Jobb volna valamelyiket elvenni. A Bolda néni uszályának a subogását hallom! Oszkár, ne felejtse el amit mondtam. Te nagyon kedves tudsz lenni mikor akarsz.

Talán a saját kedvéért, talán, hogy Frinxnek kedvét keressze, talán azon kíváncsiságból, hogy a kedves kis lady ügyes bók-ját megérdemlje, vagy talán azért mert jó benyomást kívánt csinálni azon leányra, ki sokkal szebb, sokkal bájosabb, és minden tekintetben sokkal különb volt mint a milyennek Landeladron örökösét lenni képzelték, — a Dighton ur modora midőn új csinos-jával találkozott a jó nevelés a tapintat volt.

Huszonkét éve már annak, hogy édes atyám Kócsi Károly a kolozsvári ev. ref. főgimnaziumban a természettudományok rendes tanára „Közszégyfaiskola” címmel viselő kézikönyvét megírta, de időközben bekövetkezett halála miatt a munka teljes megírását meg sem érthette, s annak közrebeszélését Jancsó Lajos és Szabó Sámuel az intézetnek érdemes — előbbi már elhalt, utóbbi ma is élő — tanárai végezték. Hogy a „Közszégyfaiskola” a természettudományának hasznos és házagpótló tankönyve volt s még ma is az, bizonyítja egyfelől ama rendkívüli kitüntetés, melyben részesült a m. kir. földművelésügyi minisztérium által akkor, midőn a munka megjelentekor 400 forint jutalmat adott, de másképp az, hogy bár évek óta elfogott az első kiadás, a legutóbbi időben is többen keresték a könyvkereskedésekben s aolított többben hívták fel a munka jobban való közzétételére.

Ez indított engem arra, hogy e második kiadását saját alá rendezsem.

Tudom én azt, hogy a mai viszonyok között egy ily válat anyagi haszonnal nem jár, és én erre nem is számított, nekem ez nem célom; de ha elhalt édes atyám elismert szakértelmével írott eme műve habár csak nekünk ad kedvet, utbaigazítást és ismeret a gyümölcsfa nevelésére; — ha édes atyám évtizedeken át szerzett tudományával írott eme műve habár csak parányival is viszi előbb hazánk gyümölcsenyésztésének fejlődését — szívesen áldozom a munka mellett a költséget is, mert felejtethetetlen atyám amaz óhajának és vágyának, hogy a hazai fűtenyésztés lendületet kapjon, — munkás élete ama czéljának, hogy szeretett hazája e tekintetben is a fejlődés útján tovább haladjon, — az ő áldott emlékének szentelve tette mindent, a mi csekély erőm engedett.

A munka 18—14 íven, a szöveg közé nyomtatott 58 fametszettel f. évi ápril havában jelenik meg. Előfizetési ára 2 korona, a melyet legkésőbb f. évi március 15-éig címre (Kolozsvár, Széchenyitér 17. sz. a.) kérek beküldeni. Bolti ára 3 korona lesz. Gyűjtőknek 10 elő után egy példánnyal szívesen szolgálok. Kócsi Andor kir. alügyész.

Ezután Kócsi Andor felsorolja a munka tartalmát mely a gyümölcsstermelés minden ágát részletesen feléleli mindenben hasznos tájékoztatót nyújt. A tartalmat szak-könyvet a nagyközönség szíves figyelmébe ajánljuk.

MINDENFÉLE.

Kolozsvárt, február 8.

Lőnhart Frigyes váratlanul elhunyt erdőtűzár halála feletti részvétét táviratilag tájézt ki az elhunyt nagybátyja és nevelő atyja Lőnhart Ferenc erdélyi püspök. A püspök már ösz óta ágyban fekvő beteg, e miatt sem a ravatalnál, sem a temetésen nem jelenhetett meg. A püspököt az elhunyt bátyja: Lőnhart Nándor püspöki usadalmi jószág igazgató képviselte. A püspök egy gyönyörű koszorút helyezett a ravatalra. „Halás és jó öcsének Lőnhart Ferenc erdélyi püspök” felirattal. A kolozsvári erdőigazgatóság páma koszorút helyezett „felejtethetetlen munkatársunk emlékének” felirattal. Ezenkívül egész koszorú erdő borította az elhunyt ravatalát, a következőkktől:

Szeretett tisztviselő szomorú emlékének — Bárd Feilitzsch Arthur m. k. erdőigazgató, Lőnhart Frigyes erdőtűz. emlékének — Mire Lore Abrudbánya. A ritka há barát emlékének — Brós Alajos és családja Abrudbánya. Felejtethetetlen jó barátom emlékének — Szilágyi Béla m. k. erdőszámtanácsos. Szeretett vejjének — Güllner család.

A felejtethetetlen férjnek — bánatos neje. Károly — Frigyesnek. Felejtethetetlen testvéröknek — Mari és Nándor. Számos koszorút helyeztek ezenkívül a jó barátok és ismerősök a ravatalra.

— **Temetés.** Lőnhart Frigyes m. k. erdőtűzár temetése tegnap délután nagy részvét mellett ment végbe. A gyászszertartásra a rekonok az ország különböző részeiből egybe gyűltek. A földművelési minisztérium erdészeti osztályát K. Badó Albert miniszteri tanácsos orsz. főerdőmester képviselte. A gyászszertartáson az erdélyi r. k. egyház igazgatótanácsának tagjai is megjelentek. Etkön Pál István referenssel. Testületileg jelentek meg a temetésen az erdőhatóságok helyi és vidéki hivatalnokai, br. Feilitzsch Arthur erdőigazgató, Mjázovszky Károly m. k. erdőmester, Szilágyi Béla erdőszámtanácsos, Bodor Jenő erdőrendező vezetése alatt. A kolozsvári pénzügyi hatóságok, ügyészség, városi és megyei hatóságok, képviseltették magukat. A temetési gyászszertartást Bíró Béla apátplébános fényes segédlettel végezte. Ma d. e. 10 órakor volt az elhunyt lelki táveért a kolozsvári főterti templomban a szentmise, a melyen részt vettek a rekonok, tisztelők, pályatársak és a hatóságok képviselői. Nyugodjék békével!

— **Esküdtek naptára.** A kolozsvári sajtóbírósnak a f. é. első negyedére úgy megskesodtak a dolgai, hogy a sajtó perek száma és idejéről egy nyilvántartást kellett összeállítani. A sajtóperek nyilvántartását itt közöljük:

1. Korbuly József — Rácz Mihály sajtóper febr. 9-ől elnapolva bizonytalan időre.
2. Semrecher Oszkár, Kontra Tschurl Károly ellen rágalmazási per e hó 13-ól el van napolva.
3. Ugyancsak Berhárd Vilmos elleni tárgyalása ki van tűzve febr. 16 ra.
4. Pap János ügyvédnek dr. Pap István elleni sajtóper tárgyalási napja febr. 20.
5. Weisz Lipótnának Horovitz Armin elleni sajtóperfebr. 27.
6. Horovitz Armin ellen meg egy sajtóper van márc. 6-ra kitűzve.
7. A memorandum sajtópere a kuriánál van. Tárgyalási napja később tűzetik ki.

— **Az esküdtszéki tárgyalásra,** mely a memorandum perében március havában Kolozsvárt fog lefolyni, a városi vigadó épületében kényelmes hálószobákat rendeznek be. A háló termek a czukrázat és az étteremben lesznek berendezve. Tekintettel arra, hogy a tárgyalás huzamosabb ideig fog tartani, az esküdteknek alkalmuk és módjuk lesz egymás társaságában a pihető órák alatt, sakk, dominó és kártyával szórakozni.

— **Esküdtek élmezése.** A Memorandum perében szereplő esküdtek élmezésének ügyét is eligazította már a kolozsvári kir. törvényszék. Egy-egy esküdtnak napi élmezése 7 frba kerül, melyet a kolozsvári kir. törvényszék fog kifizetni. A lakás berendezés 180 frt költségbe kerül a törvényszéknek. A berendezést és élmezést Orbán József, a nemzeti szálloda volt tulajdonosa és kávéház tulajdonos fogja teljesíteni.

— **Szvacsina Géza kitüntetése.** A hivatalos lap közli: Személyem körüli magyar minisztérium előterjesztése folytán Szvacsina Géza Kolozsvár sz. kir. város tanács-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1894. Február 8.

Érvénytelen.

C. SWERDNÁTÓL.

Az „Ellenzék” számára fordította:

A M I C A.

XIV.

(Folytatás.)

(31)

És én tudom, hogy nem hasonlít hozzád aljassnak lenni, valamint abban is bizonyos vagyok, hogy sokkal különb és jobb tudni lenni mint a milyen vagy, ha nem restellenéd azt a fáradságot venni magadnak — folytatni ünneplésesen ráva a fejét. De Landeladronnak az elvesztése nem csekélység és attól félttem, hogy te nagyon sokon veszed.

És kimondhatatlannul busulnék rajta ha Eszter valaha azt képnél rólad. De különben is, tudod — tévé utánna mint egy utógondolatot — az ezredes nagylelkű férfi a maga módja szerint és nagyon igazságos és daczár, hogy a leányát megtalálta, nem igen valószínű, hogy megelégedezzzk rólad, de feltevé hogy ha azt tenné is, tudod — akkor dolgozhatnál.

— Ugy van, azt tehetném!

És Oszkar ártatlan rémtől és felvilágosultság kifejezésével ült fel mint ha az a gondolat mind az ideig soha sem jutott volna eszébe, és mint ha Trixi a kérdése felett nem veszekedett és érvelődött volna vele legálabb szászor.

— Trixi, ez egy pompás gondolat tőled! Mindig mondtam én, hogy te a leg-esebb his leány vagy mind azok között,

a kiket ismertem. Kérlek a Matortól előleget, hogy a szükséges veres kabáttal, fűszert dobozzal és kéfékkel lássam el magamat? Vagy a bérkoci jobb lenne? Én nem vagyok rossz kocsis és azt gondolom, hogy ez most a tönkrement uraknak divatos foglalkozásuk. Azt hallottam, hogy az a szegény ördög, a ki mult este hazahozott — egy báró. Éz nem rossz gondolat.

— Természetes, hogy neked nevetni kell és tréfára venni azt, a mit mondok — kiáltja Trixi indulatosan — mindig azt teszed. De tudom azt, hogy ha férfi volnék, én szegyelőd az, ha nem tudnék a saját lábaimon megállani!

Éppen e bizonyos tárgy felett Trixi rendszeren nagyon hamar kijött a türelméből. — Csendeser, csendeser! mormogta a békességet szerető Oszkár, a ki egy kissé unni kezdte ezt a tárgyat. Nem kétem, hogy valahogy én is megélek és a felszínen tartom a fejemet — legalább extreménylem!

— Oh, a könnyű tárgyak mindig a felszínen usznak! mondá Trixi gonoszul.

— Éppen úgy van! Melleleg mondva, szabad kérdeznem, ha vajjon Farrant János ur rendszeren a fején szokott-e járni, a talpaival az ég felé? — Még nem figyeltem meg.

— Hogy érted azt?

— Azt gondoltam, hogy talán agyvá-lejének a tulsulya szűkegessé teszi.

— Hagyj békát Jankónak — mondá Trixi olyan igéző pirulással, hogy bár ki lett legyen az a „Jankó” azt látni kellett volna neki. Oszkár hagyjuk félbe a czirakodást — mondá hízog hangon, világosan azon aggodalomból, hogy a társalgást „Jankóról” elfordítsa. Eszter mindjárt lejön és én úgy szeretném, ha te kedves lennél hozzá.

— Jól van, — mondá Oszkár a meg-ldés sóhajával. Trixi adj utasítást és én

igérem, hogy követni fogom azt, ha tudom. Megigérem elboldondítani, vagy mi?

— Oh te ühnt liba! Hiába próbálnád, mert nem hiszem, hogy képes volnál rá. Én azt képelem, hogy neki fogalma sincs róla hogy a csapodárkodás mit jelent — és azt gondolom, hogy egy kissé bátorlalan: és az nem járja, hogy olyan léhaságokat kezdj előt te beszélni a milyennek kedvezőjeid a Bellamy leányokat szoktad mulattatni, — moná Trix, visszatérőként a Jankóra tett sértő megjegyzése.

— Bátorlalan? — viszonozz Oszkár elnézőleg. Ez olyan tulajdonság, amit várni lehetett tőle; és még ügyetlenségem nem fáj, addig nem gondolom, hogy az benne kifogásolható volna.

Az én nézetem szerint, a modern fiatal nők az ellenkező irányban vésenek. Oszkár, az ő indolens és közönyös modorában nagyon kényes izlésű volt, és komolyan értéke azt amit mondott.

— Még a Bellamy leányok is? — kérde Trix gonoszul nevetve; ő a Bellamy leányok iránt különös ellenszenvet érzett.

— Vigye az ördög a Bellamy leányokat! — kiáltá Oszkár.

— Jobb volna valamelyiket elvenni. A Bolda néni uszályának a subogását hallom! Oszkár, ne felejtse el amit mondtam. Te nagyon kedves tudsz lenni mikor akarsz.

Talán a saját kedvéért, talán, hogy Frinxnek kedvét keressze, talán azon kíváncsiságból, hogy a kedves kis lady ügyes bók-ját megérdemlje, vagy talán azért mert jó benyomást kívánt csinálni azon leányra, ki sokkal szebb, sokkal bájosabb, és minden tekintetben sokkal különb volt mint a milyennek Landeladron örökösét lenni képzelték, — a Dighton ur modora midőn új csinos-jával találkozott a jó nevelés a tapintat volt.

Eszter alig hozta zavarba, ámbár a Bolda néni fiaival szembe kissé bátorlannak érezte magát.

Eszter nagyon jól nézett ki, abban a jó szabású és jól álló ruhában, melyen a Floydné ügyes szobaleánya az egész tegnapi napon oly szorgalmasan dolgozott; és az a ki bátorlannak, a mi még mindig meg volt benne, oly jól állott, hogy Oszkár még azt gondolta, hogy az szépségét még igézőbbé tette. És ő szinte bámulata, oly félremegő.

At, hogy az anyja, a ki búsztatott rá, megelégedéssel gondolta, hogy a jószág jól meennek, egy kis ügyes tanással győzedelmes befejezést nyerhet az a bizonyos terv, mely az agyában már érelődni kezdett.

Oszkárnak tetszett a leány — az bizony volt; és erről a tapasztalatlan leányról a ki a nagyvilági társaságot nem ismeri és annak a szent korlátai között levő férfiak modoráról semmit sem tudott, hogy lehetne feltenni, hogy az ő fiát ne bámulja? Tehát Floydné néhány perczig nyájas volt és kedves és akkor Trixit valami teljesen szükség-telen tárgyért elküldte, ő pedig az íróasztalhoz ült valami leveleket írni s a cousinokat magukra hagyta, hogy ism-rkedjenek — és ez oly-n anyai diplomácia volt, mit ő teljes megelégedéssel teljesített.

— Mi lehetne jobb — gondola Floydné, midőn levelezését bevégezte az orcsáját fahér keszre támasztva ült s az ablak előtt álló két alakot nézte, kik mind a ketten szépség és ifjúk voltak és oly jól egymáshoz il- lók, — ki lehetne kíváncsiabb, minden tekintetben — mint, hogy ezek összeházasod- janak? Oszkárnak tetszik, kedves fiu; és az is világos, hogy ő jó benyomást tett Eszterre. Everard bajosan lesz komoly akadály, ámbár nehéz természetű, mert ha esztig nagyon megszereti a leányát, azt fogja ki- vánni, hogy az mindig mellette maradjon.

De ha Eszter máshoz menne férjhez, ez a kívánsága nem teljesíthetné; ellenben, ha Oszkárhoz megy férjhez — az egész más volna, mert nagyon természetesen az ifju párnak vele — és Landeladronban lenne az otthonuk. És miután Oszkár majdnem az egész életében arra számított, hogy azt a helyet ő fogja örökölni, ez a házasság csak jogos kárpótlás volna.

Az Oszkár anyja teljes lelki megelégedéssel így határozta azt el magában.

A Trixi belépte és a villásreggelihez hívó csengettű hangja véget vetett a Floydné elme-futtatásának és az ablaknál álló ifjak társalgásának. A villásreggeli, ámbár egyszerű volt, sokkal izletesebb volt, mint a milyenhöz Eszter valaha lélt és a legény, a ki nesztelenül mozgott az asztal és a kredenz között, erős próbára tette az idegeit és az önmalmát; de a próbát oly jól állotta ki, hogy még a Floydné lopva viz-gáló szem-zeit is kielégítette.

toka és helyettes polgármesterének a közügyek terén, különösen pedig a kolozsvári siktetnoma intézet létesítésébe közlül szerzett érdemei elismerésül Ferencz József rendem lovag keresztjét adományozom. Kelt Budapesten, 1894. évi január hó 31-én Ferencz József, s. k. Gróf Tisza Lajos, s. k.

— **A főurak hushagyója.** Ma reggel ért véget az uri kaszinó hagyományos hushagyója. Két éjjel és egy nap szokott tartani a farsangtól való bucsózódás itt lelküdtől fogva és ennek a hagyományának hűrünk ma is tisztelgéséért hűséggel hódolnak. A szeretetreméltó jó kedvnek és az élet derűs oldalának igazi parvaszintű szívérténya csillog a kaszinó termeiben ez idő alatt. Megjelennek itt a főúri körök teljes számmal és mulatnak fesztelentül jó kedvvel. Carneval herceget alig éri nagyobb tisztesség, mint itt, hol az erdélyi arisztokratia kétszer 24 óráig szegődik a jökevdű herceg udvarába. A mulatság este 6 órakor kezdődött. A menü, melyet Szilágyi Béla konyhájából találtak fel, a következő volt:

Consummé à la Colbert.
Esturgeon sauce Remoulad.
Filet de boeuf à la Anglaise.
Sorbet aux Champsagne.
Dindon rôti; Compote.
Tourte à la Marie Stuart.
Dessert.
Fromages.
Café.

Ebéd után tánczra kerekedett a társaság fiatalabb része és járta ismét reggelig. A négyeseket, kottilont Teleki Ádám gr. Bethlen József gr. és Jósika Gábor br. rendezték. A mulatságon jelen voltak a következők:

Contessák: gr. Bethlen Tima, gr. Bethlen Zsófia, Szilvássy Cáróla, Horváth Ida, gr. Bethlen Mari, br. Kemény Jolán, Zeyk Cecili, Zeyk Ágnes, br. Jósika nővérek.

Urnók: özv. gr. Teleky Domokosné, gr. Bethlen Géznán, br. Kemény Ödönné, br. Wesselényi Miklósné, id. Zeyk Józsefné, Szilvássy Béláné, özv. Horváth Gáborné, Böllényi Józsefné, herceg Odescalchy Liviané, Földváry Lászlóné, gr. Mikos Róziáné, özv. Zeyk Dánielné, özv. br. Bánffy Albertné.

Urak: gr. Bethlen Béla, gr. Bethlen Géza, Szacsavay Sándor, gr. Teleky Károly, id. br. Wesselényi Miklós, id. Zeyk József, ifj. Zeyk József, Böllényi József, br. Huszár Sándor, br. Jósika Gábor, Sigmund Ákos, Szilvássy Béla, Földváry László, herceg Odescalchy Livius, gr. Mikos Árpád, gr. Bély Ferencz, gr. Bethlen Józsi, gr. Lázár Kálmán, gr. Teleky Ádám, ifj. br. Wesselényi Miklós, Zeyk Géza, legifjabb Zeyk Józsi, dr. gr. Eszterházy Dénes, Sigmund Emil, Sigmund Andor, gr. Bethlen István, gr. Horváth Toldy Rudolf buszár hadnagy, Betegh Miklós, ifj. Betegh Sándor, Csaba Zoltán, Horty Szabolcs, gr. Spannochy Leó, Barcsay Zoltán, Barcsay Gábor, br. Bánffy János, Vinczenty Máté, br. Jósika Andor.

— **A sikkasztó és váltóhamisító hivatalosolga.** Szász Ferenc a királyi tábla hivatalosolga február 1-jei felvére egyik tábla bírói fizetését, jónak látta azzal a 250 forintnyi összeggel megfizetni. — Ezt az összeget utiköltségnek szánta, mellyel magát ismeretlen helyre továbbbithassa. Az utazás azonban nem sikerült és Szász, kinek Kolozsvárt neje és két gyermeke van, az éjszaka visszatért. Éjjel 12 órakor fogta el a rendőrség és még 140 frtot találtak meg nála. Most aztán kitélt, hogy nem a kétszázötven forint csábította bűnre a szerencsétlen embert hanem már régebb óta a váltókat hamisított a királyi táblalaborát nevére. A hamis váltók elég kerek összegre ragtak és megérdemlik a szökési kísérletet. Szász a rendőrség ma reggel átadta a királyi ügyésznek.

— **A rom. kath. egyházközösség gondnoki állására** igen sok jelölt van felléptetve, tudunkkal már többen vissza léptek, köztük Hirschfeld Lajos építész is. Legtöbb reménye van a jelöltek közül Benel Ferencz ügyvédnek, ki egyuttal leghivatottabb is ez állás betöltésére.

— **Gondnokválasztás.** A kolozsvári rom. kath. egyházközösség képviselői február 11-én délelőtt 11 órakor tartandó közgyűlésének egyik legfontosabb tárgya az egyházközösségi gondnok megválasztása lesz; tekintve az állás fontosságát, a választásra jogosultak figyelme ezen tárgyra kiválóan felhívatik.

— **Közügyülés.** Az állatvédő egyesület szombat február 10-én d. u. 4 órakor a város ház disztérmben közgyűlést tart. A tárgysorozat következő lesz: 1. Előnkö megnyitói beszéd. 2. Titkári jelentés az egyület eddigi működéséről. 3. Benel Ferencz előterjesztése az alapszabálytervezetéről név. 4. A tisztikar végképeni szervezése. 5. A törvényhatósági szabályrendelet kiesszkölése iránti választmányi indítvány. 6. Netaláni indítványok.

— **A kolozsvári pénzügyintézetek és az Osztrák-magyar bank.** Az év vége felé Nagyszebenben

és Kolozsvárt előfordult fizetési nehézségek csak szűk határok közt mozogtak és nem adnak okot a bizalmatlanságra, a bankra nézve kár innen nem várható. Ezt a kijelentést foglalja magában az Osztrák-magyar bank e hó 6-án Bécsben tartott közgyűlése elé terjesztett igazgatósági jelentés. Ennél nyomtatékosabban mi sem igazolhatja lapunk tegnapi számában foglalt ama tudósításunkat, hogy a helyi pénzügyintézetek zavara mesterségesen volt felidézve s az már teljesen megszűnt, s midőn az ország jegybankja — mely nagy mértékben van érdekelve a helyi pénzügyintézeteknél — nem lát okot a bizalmatlanságra, akkor csakugyan a közönség is méltán megnyugthatik, a bizalma teljesen indokolt lehet.

— **Vízvezetési tejárlás.** Kolozsváron ma már nem csak szűdő víz gyártására használnak kizárólag vízvezetési vizet, hanem tejgyártásra is. Ez még nem volna nagy baj, mert a víz tiszta és a tejben nem idéz elő egyéb változást csupán higabbá teszi azt. A baj azonban az, hogy igen sok vizet töltnek belé, mely miatt nagyon hig lesz a hogy a sűrűsége némileg helyre álljon különböz, a tejjel színe névze meggyőző turrogatásokkal elegyítik. E miatt a családok sok helyen élvezhetetlen tejet kapnak, mely a kávénak is egészen elveszi a kellemes ízét. Jó volna, ha az orvos rendőri hivatal koronként hoztatna a tejcsarnokok és tejárlású helyekről tejet s azokat vízvezetési alá vinné valamint ha a közönséget figyelmeztetné arra hogy hól tegye meg jelenlétét, vagy hova küldje megvizsgálás végett, ha hamisított égszszágtelen rossz tejet kap.

— **A ki a keleti utazásban részt akar venni az erdélyi részekből,** ebbeli adékat tudassa az „Ellenzék” szerkesztőségével s mi készséggel fogunk szolgálni mindennemű felvilágosítással. Jelentkezhetni lehet legkésőbb február 15-ig.

— **Tudnivalók a keleti utazók számára.** A ki a keleti utazásban részt akar venni, az gondoskodjék már most utlevélről. Az utlevélet az utazás előtt Budapesten a török konzulátus által láttamoztatni kell. A jelentkezés alkalmával 70 frt küldendő egyenesen a Biarmegyei takarékpénztárnak N. Váradra.

— **Telefon mizeriák** csimen tegnap közölt hírtünkre, Székely Istvánról a telefon és távirda hivatal vezetőjétől azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a telefon kezelőnk kizárólag a telefonösszeköttetések foganatosításával vannak elfoglalva, s minden más foglalkozástól elvannak tiltva, tényleg egyébbel nem is foglalkoznak. „Megtörténhetik, írja a fénük, hogy egyes állomásokról huzamos ideig csezengetnek s a központ nem válaszol, de ennek okának az, mintha a kezelők egyébbel foglalkoznának, hanem, — hogy a központi váltón az illető állomás jelző táblája nem esik le. Ilyen kisebb hibák mint minden gépben a telefonon is néha előfordulnak, de ezen csak úgy segíthetünk ha az illető állomás nevét vagy számát tudjuk, illetve ha ezt minként a névsorban közölt tudnivalókban is el van mondva, előírtnak tudomásra hozzát. Készséggel nyitunk tért a felvilágosított soroknak, de megjegyezzük, hogy a kikapcsolások sokszor olyan későre történnek, hogy nem panaszt tenni, de beszélgetni nincs módja a telefon bérletnek.

— **Az erdélyi gazdasági egyület igazgató választmánya** 1894. évi február hó 9-én (pénteken) d. u. 4 órakor rendkívüli ülést tart az egyesületi irodában (belközéputca 11. sz.), melyre a t. tagokat meghívják.

— **Közügyülés.** A erdélyi gazdasági egyület állatkiállításai és állattenyésztési szakosztálya 1893 decz. hó 17-ére összehívott évi rendes közgyűlést, minthogy a részjegyek az alapszabályszövevény arányban képviselve nem voltak, meg nem tarthatnák, ennek újabb idejéről 1894 évi feb. hó 10-én (szombaton) d. e. 10 órakor tüzetik azzal a közgyűlést helyiségbe (belközéputca 11. sz.), melyre a t. tagokat meghívják.

— **A rom. kath. egyházközösség gondnoki állására** igen sok jelölt van felléptetve, tudunkkal már többen vissza léptek, köztük Hirschfeld Lajos építész is. Legtöbb reménye van a jelöltek közül Benel Ferencz ügyvédnek, ki egyuttal leghivatottabb is ez állás betöltésére.

— **Gondnokválasztás.** A kolozsvári rom. kath. egyházközösség képviselői február 11-én délelőtt 11 órakor tartandó közgyűlésének egyik legfontosabb tárgya az egyházközösségi gondnok megválasztása lesz; tekintve az állás fontosságát, a választásra jogosultak figyelme ezen tárgyra kiválóan felhívatik.

— **Közügyülés.** Az állatvédő egyesület szombat február 10-én d. u. 4 órakor a város ház disztérmben közgyűlést tart. A tárgysorozat következő lesz: 1. Előnkö megnyitói beszéd. 2. Titkári jelentés az egyület eddigi működéséről. 3. Benel Ferencz előterjesztése az alapszabálytervezetéről név. 4. A tisztikar végképeni szervezése. 5. A törvényhatósági szabályrendelet kiesszkölése iránti választmányi indítvány. 6. Netaláni indítványok.

— **A kolozsvári pénzügyintézetek és az Osztrák-magyar bank.** Az év vége felé Nagyszebenben

Pesti Hírlap szerkesztőjének birtokába jutson az új mandátum, melylyel — tekintettel arra, hogy Seps-Szent-Györgyön feltétlenül túlsúlyban vannak a kormánytól függő hivatalos szavazatok — nem is az odaváló kormánypárti választók, hanem egyenesen a kormány rendelkezik.

Ezt a hírt sokféleképp lehet értelmezni. Ime a változatok:

1. Beksis ur érezve a kormány biztos bukását s tudván, hogy az új kormány nem fog kérni az ő hírlapi bombardozásából, mint ügyes patkányhoz illik, tparkodik a szárazra, a miniszterium csendes kikötőjébe.

2. Beksis ur mint hűségese liberalis mint a székely, fog magának egy fókát, hogy szívesebben nem kapott, oka a nagy konkurrenzia.

3. A liberalis kormány két buzgó liberalist, akar boldogtá tenni: Beksis kap hivatal, Légrady mandátumot és megbizatik a halottgétés kodifikációjával.

4. Beksis urat a közjogi osztály élére állítják. Tehát vagy jutalmazták az ő közjogi csűrész-csavarását vagy felhasználni akarják a jövőben.

— **Kötőke.** A „kolozsvári hölgyek házibérsegyesítő fillér-egylete” nek javára f. hó 9-én pénteken este Kiss Sándorné egy-letli II. od a lelnők kötéket rendez, keresk. akadémiái lakásán, melyre az egylet tagjait s a szíves érdeklődőket ez uton is tisztelgetel meghívja Kolozsvárt 1894. febr. 7-én Albach Géznán elnök, Hadházi Sándor titkár.

— **A kövendi községi iskola igazgató tanitóját,** Kriza Sándort és nejét Barabás Anna tanitónőt, — mint nekünk írják — Homoród-Almásra, választották meg. H. Almás derék székely népe egy odaadó lelkeséssel munkáló tanitópárt nyert a megválasztottakban. A kövendi székelyek pedig méltán sajnálkozhatnak tanítóik eltávazása felett.

— **Kossuth-szobor New-Yorkban.** Már említettük, hogy Amerikában hatalmas mozgalom indult meg, a melynek célja: hogy az amerikaiak szobrot állítsanak Kossuth Lajosnak New-Yorkban. A nagy eszme megvalósítására nagy társult alakult a „Kossuth-szobor-társulat”, a mely 1893. május havában törvényesen elismertetett. A társulat elhatározta, hogy a szobor-alap jávára február 6-tól 10-ig Arlington Hallban, nagy „fair”-t, országos vásárt rendez. Az amerikaiak lelkesülnek a szobor eszméjéért, úgy, hogy a mozgalom sikere biztos. Az országos vásárral kapcsolatban Kossuth-kiállítás is rendez a new-yorki magyar egyesület és műkedvelő-társaság; a vásár ideje alatt naponként tünnei lap a „Kossuth-fair-journal” fog megjelenni, a melyet Braun Márkus hírlapíró szerkeszt. A lap magyar, angol és német nyelven adutokat és részleteket fog tartalmazni Kossuth életéből és a szabadságharcából, Kossuth látogatásait és hivatalos fogadtatásait Amerikában stb. Estétként a vásárrban Hazay Nácsi híres cigánybandája fog játszani.

— **Rejtelmek halál.** Ó. Becsén történt az elmúlt évben, hogy a dugaszadag dr. Jovanovits György feleségét Vojnits Juditot két hónappal esküvője után, átlótt szívrohammal a szobájában. A városban mindenfelé azt beszéltek, hogy férje lőtte agyon. A gyanusított férjet elfogták és szándékos emberölés bűntette miatt vád alá helyezték. Az ügyelők törvényszék előtt megtartott tárgyaláson Jovanovits tagadta a bűnösséget és felesége tragikus végét úgy adta elő, hogy önmaga lőtte magát mellbe. Együtt voltak házasságjukban, a midőn esti kilencz óra tájban neje lezált az ágyról s egy vadász-szállványon keresgélte valomit, de onnan csakhamar visszatért. A férj rosszat sejtett s meg is kérdezte, hogy mit hozott magával nem revolver-e? Jovanovics az válaszolta, hogy semmit s néhány perczre rá agyonlőtte magát s kiszenvedett. — Az elsőbírásg Jovanovitsot felmentette a hitves-gyilkosság bűne alól s ugyanezt cselekedte a szegedi tábla is. Ma végül a Kuria erősítette meg a bíróságok felmentő ítéletét.

— **Nagy kérdés.** A Pápai Lapok közli a következő hírt: A legtöbb eszöndes városi közgyűlésen csak egy kis vita volt, az is nyelvészeti: vajjon a bérlo a birtokon termelt trágyát és szalmát elfogyasztja-e — mint azt az árverési föltételekben írva volt — vagy pedig csak fölhasználja? A vita még a közgyűlés után is folytatódott s mi ime most kivisszük a nagy közönség körébe, hadd vitázzanak ott is arról: elfogyasztja-e a bérlo a szalmát, vagy pedig csak fölhasználja?

— **Uj puska.** Az emberradászat nagy ostromozója, Billroth tanár ravatalon fekszik és mikor temetésére készülődnek, Párisból azt a hírt táviratozzák, hogy az embergyilkos számszámok sorát egy újabb, rettenetes fegyverrel szaporították. A párisi Figaro mai száma ugyanis azt a hírt közli, hogy egy volt francia tengerésziszt olyan új fegyvert talált fel, a mely a lövés hatása tekintetében minden eddig ismert fegyvert felülmul. Dicsőség az emberiség szellemének!

— **Pánik az Állatkertben.** Budapesten néhány hét óta nagy a lehangoltság a városi Állatkertben. A ketrcek bomlályában szomorúan hayerek Közép-Afrika és a szomszédos tartományok vadjai, vigasztalanul hallgatja az oroszán bömbölését és a farkasok ordítását. Rossz napok járnak az Állatkert lakóira. Néhány nappal ezelőtt kilelték lelkét az oroszánfőka s ugyanakkor kimult a krokodilus, míg a vizlő utolsó óráit éli. Agóniában van s reggel óta félrehömböl. Mindenütt betegség. A majmok influenzások a jaguár gyomorhurutos a medvének

bőrbetegsége, a pelikánnak migrainje van, az elefánt fogfájásban szenved. Olyan most az Állatkert, mint valami rabkórház és az este-tők helyett orvosok járnak ketrcekről ketrcekre, megtagogatva a beteg úttereit s rendelve antipirint belsőleg és jodoformot külsőleg. Ilyen körülmények közt természetesen nagy a pánik, mert az egészséges vadak se érzik magukat biztonságban s bögve gondolnak a krokodilusra és az oroszánfőkára. Különösen a majmok vannak kétségbeesve s minduntalan hönök alá dugják a hőmérőt, a mely 40 foknál sohasem mutat kevesebbet. A vadak egyhangú véleménye szerint az állapotok tűrhetetlenek és a viszonyok betegek. Legközelebb kérni fogják feliratilag az igazgatóságot, hogy a bajokat gyökeresen orvosolja meg pedig a legkényelmesebben úgy, hogy mindegyiküket szépen visszaküldi oda a honnán Ha gen bec k velaha régen összeszedte őket.

— **A perzsa sah európai útja.** Néhány héttel ezelőtt már megittuk, hogy a perzsa sah elhatározta, hogy ismét meglátogatja a nyugot-európai és az orosz udvarokat. Most a „Moszkovszkija Vjedomosti” és a „Novoje Vremja” még az időpontot is közlik, a melyben az utazását meg fogja kezdeni.

Szerkesztőségi üzenetek.

Kakuk. Korán szölt. Korán érett gyümölcs: érelen. Ime a bizonyosság:

„Etelka édes angyalom,
Sötét világban ragyogó napom,
Reszkető félelemmel kérdelek:
Enyém-e kezéd, enyém-e szíved?”

Nem ismerjük Etelkát, de az ő nevében egész biztosra vesszük, hogy:

A ki így tör Etelkához utat,
Annak ő nagysága fűgét mutat.

Pista. Nem közzölhető. Azok az üzenetek másnak szözlottak. Régen voltak. Ön egy más Pista és az ismét más volt. Requiescat in pace!

Torda. A Jókai-ünnepélyről annak idején közölt az „Ellenzék” egy rövid tudósítást. Sajnálattunkra e miatt az ünt nem közzölhetjük. Mäskor azonnali tudósításait szívesen vesszük.

Színház.

„Ártatlanul elítélve.”

Voss Richard „Schuldig” című drámájának ezt a magyar címet adta Fenyéri Mór a fordító. Szó sines róla elég rossz cím és még nem is jellemi híven a darab tendenciáját, mert igaz, hogy egyfelől az igazság szolgáltatás hiányosságát tünteti fel a darab, de más felől azt a socialistikus nézetet is fejtegeti, hogy az élet viszonyok gyakran kényszerítik az egyént arra, hogy jobb meggyőződése dacára is ellenkezésbe jöjjön a törvényes renddel.

Különbön egyszerűbb még is érdekesebb ötletből alig irt valaki drámát, mint Voss Richard. — Lehr Tamás (E. Kovács Gyula) husz évig ül ártatlanul a börtönben. Ekkor tesz vallomást az igazi bűnös: Schmidt Vilmos (Megyery) Leht a hosszas börtön megtörti, el se akarja hagyni ezelláját, hová mint élő halott temetve van, de mikor az államügyész nejét említi, lelkében a mult minden emléke felajul és az a vágy, hogy az övét lássa, ismét visszaadja életkedvét s elmegy viszont látni övét.

Mártát, Lehr Tamás nejét (Hunyadi Margit) szintén megviselte az idő. Szegénysége és nyomorúsága arra kényszerítette, hogy vad házasságban éljen egy laza erkölcsű, züllött korcomárossal, Kramer Gusztávval, a ki szép mostoha leányát pénzért szeretné eladni, mostoha fiát Lehr Károlyt üldözi és Márta asszonnyal rosszul bánik.

Lehr Tamás megjelenik az övéinél. A kölcsönös felismerés izgató jelenete után, — tanuja lesz véletlenül, hogy nejét a koromáros megalázza, méltatlanul bánik vele; tanuja lesz annak is, hogy Márta mindig híven ápolta börtönbe hurczolt ura emléket és midőn azt látja, hogy Kramer megakarja túni a szerencsétlen asszonyt, újra fellobban régi szenvedélyes természet, fejszét ragad és Krammert egy csapással lesujtja. És a szerencsétlen Lehr most már mint gyilkos tér oda vissza, a hol 20 évig ártatlanul szenvedett.

Ha az élet csapásai után mindig a megnyugtató boldogságot várjuk: Lehr Tamás sorsán nem nyugszunk meg, de ha az egyéni karaktert keressük, akkor meg kell nyugodnunk abban, hogy Lehr Tamásnak irízozatot kellett cselekedni akkor, mikor tanuja annak, hogy az őt önfeláldozóan szerető asszonyt, miként bántalmazza egy vadállat.

A többi karakter kevésbé állja ki a tűzpróbát. Kisé excentrikus lények; keresett egyéniségek, a kikkel az író színpadi hatást igyekszik vadászni. A Lehr két gyermeke olyan életfilozofiópiát alkotnak, a melyeknek csak fele igaz, a más fele chimera, a melyet nem vagyunk hajlandók acceptálni.

Különbön Voss, ha nem is írja szorosan kezében a jellemzésvés szálaít, elég érdekessé tudja tenni alakjait arra nézve, hogy azoknak cselekedete mindvégig lekötse a nézők figyelmét.

Közönség szép számmal volt jelen és a darab érdekes mozzanatait nagy figyelemmel kísérté. A karzatról ismét nevetlen beleszólások botránkozatták meg a figyelő publikumot.

— s. —

LEGUJABB.

(Az Ellenzék eredeti táviratai.)

Országgyűlés.

Budapest febr. 8.

A képviselőház mai ülésén felolvasták a király megnyitói leiratát.

Ezután megállapították a napirendet. **A főrendiház ülése.**

Budapest, febr. 8.

A főrendiház ma délben rövid ülést tartott, a melyen felolvasták a királyi megnyitói leiratot.

Még a választásokat ejtették meg szűtán szép csendesen szétoszlottak a főrendek.

Perczent leszállítás.

Budapest, febr. 8.

Az Osztrák-magyar bank a kamatlábát ma 4 és fél perczentről 4 perczentre szálította le.

Kilépés a kormánypartból.

Budapest, febr. 8.

Franciscus Norbert kath. lelkész, orsz. képviselő a szabadelvű pártból kilépett

József főherczeg leányának eljegyzése.

Budapest, febr. 8.

Bécsből és Rómából egyszerre jelentik, hogy ott az a hír van elterjedve, hogy az olasz trónörökös közelebből eljegyzje Mária D o r o t t y a főherczegut, József főherczeg leányát.

A pápa és Oroszország.

Roma, febr. 8.

A vatikánban kinos feltűnést keltett az a hír, hogy az orosz kormány az olyan katolikus papokat, a kik vegye: házasságból származott gyermekeket katolikusoknak keresztelnek, Szibériába küldi és ki-
nozza.

Továbbá, hogy az orosz püspököknek a vatikánnal nem szabad levelezniük.

A bolgár fejedelemné betegsége.

Budapest, febr. 8.

Szófiából azt a megdöbbentő hírt hozza a táviró, hogy Ferdinánd bolgár fejedelemnek neje veszélyes lázba esett.

E miatt elmaradt az advari estély is. A fejedelem a minisztereket magához hivatá.

Szófia, febr. 8.

A bolgár fejedelemné állapota javul. A láz csökkent. A nép izgatottan várja a bul-
letinokat a fejedelmi beteg állapotáról.

Nemzeti színház.

Kolozsvárt, péntek, február 9-én, 1894.

Először:

A SZÜLEI HÁZ.

Kolmerné (Baloghné) Erzi urnó felléptével:
A PARASZTBECSÜLET.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptalajdonos

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

A jogász kolonnak.

E héten, szombaton, a „Grand” kávéház udvarán lévő tánctermemben az első szezon záró

összgyakorló (koszoru) estélyt rendezek, melyre az érdekeltek figyelmét t. felhivom.

Továbbá azon egyének, úgy felnőttek, mint gyermekek, a kik az **uj tanfolyamon** tanulni szándékoznak, szíveskedjenek mielőbb beiratkozni, hogy a tanulásban fennakadás ne legyen.

Testületek vagy intézetek növendékei, ha megfelelő számmal vannak, k ö l s e n ó r á t foglaltathatnak le.

Kiváló tisztelettel:

Jámber Mihály,

az összes tánczenemek mestere.

(1-2)

H i r d e t é s e k.

Persa szőnyegek és keleti himzések.

Van szerencsém a t. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a **Hungária-szálloda 1. sz.** termében

PERSA SZŐNYEGEK ÉS KELETI HIMZÉSEKBŐL
egy kiállítást rendeztem be. — Egyszermind bátor-kodom a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni

elutazásom miatt

alant felsorolt tetemesen leszállított árakra:

Dagestan II.	ezelőtt 75, most 38
Dagestan I.	95, „ 45
Saultán II.	90, „ 48
Saultán I.	115, „ 53
Kassak II.	105, „ 58
Kassak I.	185, „ 65
Beth	85, „ 50
Bochár	245, „ 125
Derbent	215, „ 105
Szumák	185, „ 98
Gülstán	145, „ 65
Bagdád	110, „ 55

Kiváló tisztelettel:

Weisz Ármán,

(Hungária-szálloda 1. szám.)

183. (1—1)

Közgyűlési meghívó.

A MAROS-LUDASI

TAKARÉKPÉNZTÁRI RÉSZVÉNYTÁRSULAT

V-ik évi rendes közgyűlését

1894. évi február hó 25-én (Vasárnap) délelőtt 10 órakor

fogja megtartani

az intézet üzleti helyiségében,

melyre a t. cz. részvényesek azon megjegyzéssel hivatnak tisztelettel, miszerint az alapszabályok 20. §-a értelmében: „a közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlést megelőző év utolsó napjáig nevére iratott, s a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig a társulat pénztáránál még le nem járt szelvényeivel együtt letétetett.”

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság jelentése a társulat múlt évi tüzeteiről és az üzleteredmény feletti javaslatával.
2. A felügyelő-bizottság jelentése az igazgatóság által elkészített évi zármérlegről, valamint a nyereség felosztását illetőleg tett indítványnak megvizsgálásáról.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény kiadása iránti határozat.

Maros-Ludas, 1894. évi február hó 7-én.

124. (1—6)

Az igazgatóság.

A székelyudvarhelyi Zálogkölcsön intézet és betéti pénztár

1894. február hó 25-én d. u. 3 órakor

Székely-Udvarhelyt, hivatalos helyiségében

Közgyűlést

tart,

melyre az érdekeltek ezennel meghívattak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről és a zár-számadás bemutatása.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A felmentvény megadása és a nyereség felosztása.
4. Aligazgató, esetleg igazgatósági tagok választása.
5. Indítványok.

A közgyűlésen csak azon részvényes bir szavazati joggal, ki részvényeit a még le nem járt szelvényekkel együtt a gyűlést megelőző napig az intézet pénztáránál letesszi.

182. (1—1)

Az igazgatóság.

BÉRBE ADÓ

AZ

EURÓPA SZÁLLODA

DE ÉSEN.

Értekezhetni:

a tulajdonossal Deésen.

109. (3—6)

Társulat kölcsönös. — Részvényesek nincsenek.

Az összes nyereség a biztosítottak javára esik.

A legnagyobb és legbiztosabb pénzintézet a világon.

Biztosítási alapja

907 millió

frank.

THE MUTUAL
NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
ALAPÍTOTT 1843.
Biztosít
emberéletet
legbiztosabb és leg-
előnyösebb
módszerek szerint.
Prospektusokkal és tisztelettel felvilágo-
sítással szolgál az
Erdélyrészi aligazgatóság,
Közzavárt, Boldizsár-utca 16. sz. alatt.

8. (11—1)

Természetes tiszta borok.

Van szerencsém a t. közönség b. tudomására hozni, hogy nagyobb bor bevásárlások által sikerült nekem a folytonos borárak emelkedése dacára azokat tetemesen leszállítani és úgy nagyban, mint kicsiben lehetőleg legolcsóbban árusítani, és pedig:

	literenként hordóban	58 literen felül
III. osztályú jó asztali fehér bor	34 kr.	32 kr.
II. „ „ „ „ „ „	38 „	36 „
I. „ „ „ „ „ „	40 „	38 „
Vegyes „ „ „ „ „ „	44 „	42 „
Rizling „ „ „ „ „ „	54 „	52 „
Czelnai „ „ „ „ „ „	54 „	52 „
Bakator „ „ „ „ „ „	60 „	58 „
Carbenet „ „ „ „ „ „	50 „	48 „
Szegszárdi „ „ „ „ „ „	55 „	52 „
Villányi „ „ „ „ „ „	60 „	58 „

Becsés megrendeléseket kérem főtéri üzletemben vagy külmonostor-utca 29. sz. a. megtenni.

Kiváló tisztelettel:

HUSZNIK JÁNOS,
Közzavárt.

118. (3—6)

Bérbe adó ZILAHON a „TIGRISSZÁLLODA“

lényegesen kijavítva,

esetleg eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal:

Közzavárt, fapiac-szár 13. sz.

188. (2—8)

Jó száraz usztatlan

TÖLGY TŰZIFA

— Közzavárt szállítva —

vaggononként m. mászája csak 44 és 48 frt.

Nemkülönben:

tölgyfa-pallók, skart talpfák, hullók, épít-
kezésekhez való faragott fenyőfák, zaondelyek,
stukaturfák, szálló csap-karék szintén a leg-
olcsóbban beszerezhetők:

Kiss Károly-nál,
B.-Hunyadon.

84. (11—x)

A cég teljes feloszlása miatt

Rendes Szidor és Testvére

hatóságilag engedélyezett

nagy végeladásában

a cég teljes feloszlása miatt

tavaszi kelmék 35 azaz harminczöt százalék engedménnyel.

Tavaszi és téli felsők, diszek, napernyők

50 azaz ötven százalék engedménnyel.

Ez által még soha nem létezett alkalom nyújtatik a tisztelt közönségnek szükségleteit fele áron beszerezni.

Párisi és berlini újdonságainkat

40 azaz negyven százalék engedménnyel.

106. (5—15)

ÁRJEGYZÉK-KIVONAT:

Bengalin selymek minden színben	ezelőtt 2-10	most 1-40
Surah tiszta selyem minden színben	1-50	1-05
Merveilleux tiszta selyem minden színben	2-20	1-50
Fekete merveilleux tiszta selyem	2-—	1-35
Satin de Lion fekete, tiszta gyapjú	2-40	1-65

Fekete mintázott selymek rendkívül leszállított áron.

Színes pelüchők kék, rózsaszín, lila, krém, sárga, fehér színekben	ezelőtt 2-10	most 1-60
Gaceok himzett virággal	2-20	1-25

Sofa és smirna szőnyegek, ágyalók, divántakarók, takaró és utazó pokróczok 30, azaz harmincz százalék engedménnyel.

Tunis függönyök párja	ezelőtt 3-—	most 1-60
Tapestrie szőnyegek B minőség	1-60	1-10
Tapestrie szőnyegek A minőség	1-90	1-40
Tapestrie szőnyegek AA minőség	2-20	1-75
Tapestrie utánzat	1-10	—75

KAPHATÓK:

RENDES SZIDOR és TESTVÉRE

hatóságilag engedélyezett nagy végeladásában.

A cég teljes feloszlása miatt

Nyomatott Magyar Mihály könyvnyomdájában Közzavárt, belközép-utca 33. számj